

DETROITSKA KONFERENCA DELOMA USPEŠNA

Priznanje avtne unije
glavna sporna
točka

AVTORITETE PRI- PRAVLJENE NA AKCIJO

DETROIT, MICH., 7. febr.—Konferenca med Lewisom, guvernerjem Murphyjem in Knudsenom, podpredsednikom korporacije General Motors je bila sinoči pretrgana in nadaljuje se v ponedeljek. Poročajo, da so vsa sporna vprašanja v principu rešena, izjemni priznanja avtne unije.

Detroit, Mich., 6. febr.—Razgovori med reprezentanti Lewisovega odbora za industrijsko organizacijo in uradniki korporacije General Motors so bili sinoči pretrgani, toda konferenca se bo danes obnovila. Guverner Murphy, ki je predsedoval vsem sestankom v zadnjih treh dneh, je naznanil, da konferenca definitivno napreduje.

Sedaj so bili imenovani mehani pododseki, katere tvorijo reprezentantje unije in korporacije. Ti so sinoči razpravljali o specifičnih fazah unijskih zahtev in bodo danes predložili svoje poročilo, glavni konferenci.

"Rooseveltove vpliv nam je v veliko pomoč," je izjavil guverner Murphy, ko je reporterjem pojasnil, da je dvakrat po telefonu govoril s predsednikom. Poročevalci so guvernerja opozorili na govorice, da namerava razglasiti obsešno stanje v Flintu, ako bo napeta situacija v tem mestu postala še bolj kritična. "Nikdar nisem podal take izjave," je bil guvernerjev odgovor. "Vi seveda veste, da sem pripravljen vzdržati red."

William S. Knudsen, podpredsednik korporacije, ni hotel komentirati poteka konference, John L. Lewis je pa dejal, da se situacija ni spremenila, da je vse, kakor je bilo. Kaj misli s tem, Lewis ni pojasnil.

Razvoj je prinesel na površje različna ugotovanja. Glavna ovira, kakor vse kaže, je vprašanje kolektivnega pogajanja, ali naj bo avtva unija edina predstavica vseh avtnih delavcev pri takih pogajanjih. Pododseki sedaj proučujejo druge zahteve unije, ki med drugim vključujejo skrajšanje delovnih ur, višje mezd, starostne pravice in odpravo zapostavljanja unijskih delavcev in priganjstva.

Lewis je že večkrat izjavil, da mora biti avtva unija edina predstavica vseh delavcev pri kolektivnih pogajanjih, docim Knudsen in Sloan, predsednik korporacije, naglašata, da ne bo sta nikdar pristala na to zahtevo. Obe stranki pravita, da bi bile vse druge sporne točke hitro rešene, če se likvidira glavno vprašanje.

Flint, Mich., 6. febr.—Civilne avtoritete čakajo guvernerjevih instrukcij glede izvajanja injunkcije, katero je izdal sodnik Paul V. Gadola in katera določa izgon avtnih stavkarjev iz tovarna General Motors. Odlok, katerega je Gadola na peticojo pravnega svetovalca korporacije izdal včeraj, govori, da morajo biti vsi stavkarji, ki so v dveh tovarnah Fisher Body Co., priganjeni pred sodišče. Med omini, ki jih odredba specifično omenja, je tudi petnajst voditeljev avtne stavke. Nekateri izmed teh prav sedaj vodijo pogajanja z reprezentanti korporacije glede poravnave konflikta.

Odlok, ki ga je podpisal sodnik, je bil takoj izročen okrajnemu šerifu Thomasu Wolcottu.

Domače vesti

Milwaukee novice
Milwaukee. — V kleti rojaka Matha Zlindre je nastal požar, katerega so pa k areti hitro pogasili in škoda znaša le okrog \$100. — Srebrno poroko sta praznovala Lovrenc Zagar in njegova žena v krogu svojih prijateljev in znancev. — Poročila sta se Fr. Sušnik in Mary Adam. — Anton Miklič leži v bolnišnici s težko rano na glavi in z zlomljeno nogo. Poroča se, da je dobil te poškodbe v — boju s svojo sinaho. — Gizela Medved, žena znanega gostilničarja in bivšega lastnika dvorane S. S. Turn, je bila zadnje dni operirana na vratu. — V Sheboyganu se je smrtno ponesrečil John Gašper, ko je padel po stopnicah in si prebil lobanjo. Bil je samec, star 55 let in v Ameriki je živel 30 let. — Poročila sta se v Sheboyganu Paul Urner ml. in Rose Strojina.

Nov grob v New Yorku
Olean, N. Y. — Pred kratkim je tu umrl John Prebešek, star 51 let in doma iz Travnika pri Loškem potoku.

Nagla smrt v Illinoisu
Lincoln, Ill. — Dne 2. febr. je tu naglo umrl znani rojak Frank Petelinšek, star 65 let in rojen v Poljčanah na spodnjem Stajerskem. V Ameriki je bil 33 let in tu zapušča ženo, sina in tri hčere.

Katoliki v Nemčiji izstopajo iz cerkve

Papeški nuncij preiskuje

Berlin, 6. febr. — Papeški nuncij v Berlinu je te dni odprl poseben urad za preiskavo izstopov nemških katoličanov iz cerkve. Teh izstopov je bilo zadnje mesece toliko, da je začelo katoliške cerkvene glavarje silno skrbeti. Pritožbe, da nemški katoličani trumoma zapuščajo cerkev pod pritiskom nacijske policije in nacijskih šefov delavske fronte, so na dnevnem redu in vsi protesti katoliških škofov nič ne zaležejo.

Mehiški komunisti v akciji proti Trockiju

Mexico City, 6. febr. — Komunistična stranka v Mehiki je zadnje dni naslovila na predsednika Cardenas zahtevo, naj vlada takoj "zaveže jezik" Leonu Trockiju. Komunisti, priča Stalina, opozarjajo Cardenas, da je Trockij pred prihodom v Mexico obljubil, da ne bo delal mehiškim oblastem nobenih sitnosti, zdaj pa dan za dnem hujska proti Rusiji, kije članica Lige narodov, v kateri je tudi Mehika včlanjena. Komunisti tudi zahtevajo, da vlada izdene iz Mehike Trockijevega ameriškega tajnika Bertram Wolfa, ki v Mehiki vodi agitacijo proti Stalinu.

Serif se je potem obrnil na guvernerja za instrukcije, ali sme mobilizirati zadostno število deputijev, da bo izvajal odlok. Guverner je informiral svoje svetovalce, da bo začasno ignoriral šerifov apel, obenem pa je pri pomnil, da to ne pomeni, da se ne zaveda resnosti situacije v Flintu, v trdnjavi avtne korporacije.

Izredna faza v situaciji je to, da se sodnikov odlok glada izpraznitve tovarne ne tiče stavkarjev, ki so po izdajanju odloka okupirali tovarno št. 4 Chevrolet Co. Sodnik Gadola je dejal, da je pripravljen raztegniti injunkcijo, da bo vključevala tudi te stavkarje, ako bo to zahtevala korporacija. Ta ni dosegel podvzela nobenega koraka v tem oziru.

SENATNA PRE- ISKAVA AVTNE KORPORACIJE

Resolucija predložena
v višji kongresni
zbornici

BURBONSKI PRED- LOG ODBIT

Washington, D. C. (FP) — Senator Matthew M. Neely, demokrat iz West Virginije, je predložil resolucijo, ki zahteva preiskavo korporacije General Motors, katere se je zapletla v konflikt z unijo združenih avtnih delavcev. Resolucija bo zdaj prišla v roke članov senatske delavskega odseka, kateremu je bila poverjena preiskava aktivnosti lobistov mogočih industrijskih korporacij.

Medtem, ko je prišla ta resolucija pred senat, je nižja kongresna zbornica zavrgla resolucijo kongresnika Hoffmana, republikana iz Michigana, ki je zahteval od federalnega delavskega departamenta natančne številke, koliko avtnih delavcev je zaposlenih v sedeh stavki v tovarnah korporacije General Motors in koliko je onih, ki bi se radi vrnili na delo. Zbornični odsek je zavrgel resolucijo, češ, da je pristanska. Delavska korporacija. V smislu besedilajnica je obsodila resolucijo iz istih razlogov.

Neelyjeva resolucija določa preiskavo, ki naj bi ugotovila vse podrobnosti glede kontrole avtne korporacije, imena oseb, ki delujejo direktno ali indirektno smernice in aktivnosti la resolucije bi senatni odsek preiskal tudi E. I. DuPont de Nemours Co., ki poseduje veliko število delnic avtne korporacije, kakor tudi J. P. Morgan & Co. Dva partnerja Morganove finančne hiše sta direktorja avtne korporacije. John L. Lewis, predsednik rudarske unije UMW in načelnik Odbora za industrijsko organizacijo, je nedavno izjavil, da Morganova firma in jeklarski trust določata smernice avtne korporacije.

Zadnje finančno poročilo se glasi, da imetje korporacije General Motors znaša \$1,268,000,000 in da je tretja največja ameriška industrijska korporacija; pred njo sta le American Telephone & Telegraph Co. ter U. S. Steel Corp. Korporacija ima 69 tovarn v raznih krajih Amerike, v katerih je v normalnih časih zaposlenih okrog 250,000 delavcev.

Spopad med stav- karji in stavkokazi

Reading, Pa., 6. febr. — Sestnajst oseb je bilo ranjenih v bitki med stavkarji in stavkokazi pred tovarno Caloric Gas Stove Co. v Toptonu. Med ranjenci je nekaj šerifskih deputijev, ki so spremljali stavkokaze na poti v tovarno.

DOLGA STAVKA MORNARSKIH DE- LAVCEV KONČANA

Unije odobrile dogovor
in stavkarji so se
vrnili na delo

VELIKA DELAVSKA ZMAGA

San Francisco, Cal., 6. febr. — Najdražja mornarska stavka v zgodovini, ki je paralizirala pomorski promet v vseh pristaniščih ob zapadni obali, od San Franciscu, Cal., do Seattle, Wash., je bila v četrtek končana z veliko zmago delavcev. Pomorski promet, ki je počival 98 dni, je bil včeraj obnovljen, ko se je 40,000 stavkarjev vrnilo na delo.

Stavkarji so izvajali skoro vse zahteve, med temi zvišanje mezd in zboljšanje delovnih pogojev. Ameriški mornarji bodo zdaj v smislu dogovora najbolje plačani delavci na svetu in delali najkrajše ure. Dogovor določa imenovanje posebnega odbora, v katerem bodo imeli delavci in delodajalci enako reprezentacijo. Ta bo reševal vse pritožbe in druge zadeve, ki se pojavijo.

Kakor hitro so voditelji unij informirali stavkarje o končanju konflikta, se je pričelo živahno vrvenje v vseh pristaniščih. Delavci so se zbrali na pomolih v pristaniščih in praznovali zmago.

Stavka je zajela 239 potniških in tovarnih parnikov v pristaniščih. Dnevna škoda, ki so jo utrpeli parobrodne družbe, je znašala najmanj sedem milijonov dolarjev — okrog \$688,000,000, odkar so mornarske unije oklicale stavko. Prizadete pa niso bile samo parobrodne družbe v tem konfliktu, temveč tudi več ko tisoč industrijskih podjetij ob obali Pacifika in petsto eksportnih uradov.

Stavka je ustavila prevoz živil v Alasko in na Havajske otoke ter povzročila veliko dragino potrebin. Zdaj, ko je konflikt končan, so se prebivalci oddahnili. Nekateri parniki, natrpani z živilom, so včeraj že odinili proti Alaski in Havajskim otokom.

V premogovniku zajeti rudar rešen

Flemington, W. Va., 6. febr. — Robert Johnson, 34 let star rudar, ki mu je plast premoga in kamenja, ki se je utrgala, zaprla izhod iz premogovnika je bil rešen, ko je bil že teden dni odrezan od zunanjega sveta. V tem zapuščnem premogovniku je Johnson kopal premog in ga prodajal svojim sosedom. Reševalno moštvo je bilo več čas na delu, da se pripokeje do Johnsona, kar se mu je zdaj posrečilo. Rudar je bil silno slab in moral so poklicati zdravnika, da mu je dal prvo pomoč predno so ga odnesli na površje.

16,000 Italijanov udrlo v Malago

Strahovito klanje
v mestu

GIBALTAR, 8. febr. — Neuradna fašistična vest iz Seville se glasi, da so fašisti s pomočjo 16,000 Mussolinijevih Italijanov danes zjutraj udrli v Malago in zdaj je v teku strahovito klanje, ko se vrši boj za vsako ulico. Italijanske čete, ki so odločile bitko za posest Malage, so se izkrcale v Španiji komaj pred nekaj dnevi.

Madrid, 6. febr. — V istem času je španska delavska milica razvila močno ofenzivno gibanje v okolišču Cordobe v južni Španiji in okupirala velik kos ozemlja z mestoma Montoro in Villafrauco vred.

Na madridski fronti se nadaljujejo lokalni spopadi z dobrimi uspehi za brambovce. V ponedeljek se začne v Madridu procesi proti političnim ječnikom, katerih je okrog 1500 v madridskih zaporih. Med temi pristajali upornikov je tudi 60 avgustinskih menihov iz Escoriala.

Cherbourg, Francija, 6. febr. — Včeraj se je tu izkrcalo nadaljnjih 84 prostovoljcev iz Amerike, med katerimi je 37 ameriških državljani, ki potujejo v Barcelono. Tukajnji ameriški konzul je izjavil, da jih ne more ustaviti, ker val so imeli potne liste za Francijo.

Španske žene do- bile enakopravnost

Odredba justičnega mi- nistra

Valencija, Španija, 6. febr. — Garcia Oliver, justični minister v ljudski vladi, je razglasil popolno enakopravnost žensk z moškimi v posebni odredbi, ki je takoj stopila v veljavo. S tem so bili stari privilegiji moških odpravljeni.

"Enakopravnost moških in žensk mora biti absolutna brez vsake omejitve razen onih, ki so narurne," se glasi odredba. "Ženska, ki se poroči, mora biti enakopravna tovarišica moža, toda poročena ali neporočena, mora imeti enake pravice in dolžnosti. Vsaka senca zakonske avtoritete, privilegijev ali omejitve, ni v skladu z digniteto žene ali moža..."

Kanadčani darovali kri španskim ranjencem

Toronto, Kanada, 6. febr. — Ben H. Spence, načelnik Kanadskega odbora prijateljev španske demokracije, je naznanil, da je tisoč Kanadčanov darovalo svojo kri španskim ranjencem. Vsa kri bo poslana v Španijo v steriliziranih posodah, kjer jo bodo rabili pri transfuzijah. Bolnišarska enota, kateri načeljuje dr. Norman Bethune iz Montreala, je pred nekaj tedni odrinila v Španijo, kjer streže vojakom ljudske armade, ki so bili ranjeni na madridski fronti. Kanadski odbor pošlje okrog petsto dolarjev vsak teden za financiranje aktivnosti bolnišarske enote.

Rudarji v Oklahomi za šesturnik

Muskogee, Okla. — Distriktna konvencija rudarske unije je inštruirala voditelje, da morajo pri pogajanjih za novo pogodbo, ki se prične v bližnji bodočnosti v New Yorku, zahtevati šesturni delovnik po pet dni na teden in "izdatno zvišanje mezd" za dnevno in kontraktno delo. Predsednik Fowler je dobil navodilo, naj skliče izredno konvencijo, če bo potrebno po končanju pogajanj z operatorji.

Japonska zapretila z novo intervencijo

Kampanja proti kitaj-
skim komunistom

Sanghaj, 6. febr. — Japonska je zapretila z militaristično intervencijo, da zatre komunistično gibanje v provincama Sensi in Kansu, če se ne bo nankingska vlada zganila in napovedala vojno komunistom.

To pretnjo je izrekel poveljnik japonske vojaške garnizije v Peipingu. Obdolžil je nankingsko vlado, da ni zatrla komunističnega gibanja, zato bo morala Japonska podvzeti neodvzno akcijo.

Nankingska vlada je nedavno naznanila, da je bila kriza v severni Kitajski končana, ko je sklenila dogovor z uporniki elementi. Pogoj dogovora ni so bili objavljeni, toda zanesljive informacije se glasi, da je vlada obljubila denar komunistom, in delno kontrolo nad provincama.

Japonska že dolgo časa zahteva sklenitev dogovora s kitajsko vlado glede skupne militaristične akcije proti komunistom. Kitajska vlada se temu upira, ker bi s tem dala dovoljenje Japoncem, da bi lahko poslala svoje čete v vsako kitajsko provinco, kjer se pojavi "komunistična nevarnost."

"Komunistične aktivnosti se še vedno širijo v severni Kitajski," je dejal poveljnik japonske garnizije. Omenil je izgrede med uporniki četami v provinci Sensi, zlasti v Sianfuju, v glavnem mestu te province, kjer so vojaški rebeli ubili tri častnike.

V japonski garniziji je okrog 8000 vojakov, druge vojaške posadke pa so v Peipingu, Kalganu in drugih kitajskih mestih. Ta oborožena sila pa je prešibka za uspešno kampanjo proti kitajskim komunistom, zato domnevajo, da bo Japonska poslala v severno Kitajsko okrog 100,000 vojakov, ki so zdaj v Mandžuriji.

Nova vojaška re- volta na Kitajskem

Nankingske čete na poti v središča upora

Nanking, 6. febr. — Nova vojaška revolta je izbruhnila v severozapadnih provincama Sensi in Kansu, s katerima je nankingska vlada pred nekaj tedni sklenila mirovni dogovor. Revolta se je pričela, ko so avtoritete naznanile, da bodo izvajale provizije dogovora.

V provinci Sensi so se dvignile čete armade bivšega guvernerja Mandžurije Čanga Hsueh-lianga. Vojski so se uprli častnikom in ubili dva polkovnika in generala Wangja Ičha. Slednji se je najbolj odločno boril proti Japoncem v vojni l. 1931 in 1932, ki je rezultirala v japonski vojaški okupaciji Mandžurije. Nekateri vojaški častniki so pobegnili na varno po izbruhu revolte, več pa so jih rebeli ujeli, med njimi generala Wen-yueha, načelnika vlade province Kansu.

Nankingska vlada je zdaj poslala več vojaških oddelkov v središča revolte. Prva revolta je izbruhnila 12. decembra preteklega leta in takrat so uporniki pod poveljstvom maršala Hsueh-lianga ugrabili Čanga Kaišeka, kitajskega diktatorja. Kaišek je bil 13 dni pozneje izpuščen, ko je obljubil, da bo sodeloval v protijaponski kampanji. Dogovor, sklenjen z rebeli, je določal tudi sodelovanje komunistov v kitajski vladi.

Zadnje poročilo iz provinc Kansu se glasi, da se nankingska vlada ni držala dogovora.

ROOSEVELTOVA REFORMA NAJ- VIŠJEGA SODIŠČA

Število sodnikov naj se
zviša na 15 in vsi fe-
deralni sodniki po
70. letu naj od-
stopijo

BURBONCI PIHAJO SRDA

Washington, D. C., 6. febr. — Predsednik Roosevelt je včeraj iznenadil Združene države, ko je s novo poslanico priporočil kongresu, naj reformira vrhovno sodišče in ves federalni pravosodni aparat po deželi. Če se kongres odzove in sprejme to reformo, ne bo po Rooseveltovem mnenju potrebno amandiranje ustave.

Rooseveltovo priporočilo je, da kongres določi, da vsi federalni sodniki, nižji, prizivni in najvišji, stopijo v pokoj, kadar dosežejo starost 70 let in kadar se nadomestijo s mlajšimi močmi. Ta reforma, če jo sprejeta, požene v pokoj okrog sto federalnih sodnikov po deželi in šest sodnikov vrhovnega sodišča, kar pomeni, da bodo nadomeščeni s mlajšimi in novemu delu naklonjenimi sodniki in nevedelaki zakoni bodo zavarovani.

Upokojujev čez 70 let starih sodnikov pa ne bo obvezna, marveč prostovoljna in če kateri sodnik ne bo hotel resignirati, tedaj bo predsednik imenoval poleg njega še enega sodnika. To pomeni, da število članov vrhovnega sodišča naraste na petnajst, če sedanja šestorica, ki presega starost 70 let, ostane v službi.

Roosevelt je povedal v poslanici, da je federalni sodni sistem danes silno natrpan z zaostalim delom iz razloga, ker stari sodniki delajo počasi in si jemljejo dolge odmore. Tega zaostajanja in zavlačevanja mora biti konec, zato je treba vsi pravosodni sistem "pomladiti", da bo tekel gladko in brzo.

Ta Rooseveltove korak, ki je prišel nenadoma, je strašno osupnil in razkačil burbonske republikance in demokrate v kongresu in v splošnem po Ameriki. Čez nekaj ur se je že razil po deželi silen alarm v časopisju, ki kliče vse reakcionarne sile na boj proti tej najnovejši potezi "diktature" Roosevelta.

Federalno vrhovno sodišče je bilo že sedemkrat reformirano, odkar obstoji. Ko je bilo ustanovljeno leta 1789, je imelo šest članov. Leta 1801 je bilo to število znižano na pet, a leta 1807 je kongres zvišal število sodnikov na sedem in leta 1837 na devet. To število je ostalo do civilne vojne in takrat (1863) je bilo povečano na deset. Tri leta kasneje je bilo spet znižano na sedem in leta 1869 ponovno zvišano na devet. To število je ostalo do danes. Vse te izpremembe zaznamujejo periode velikih bojev v ekonomski zgodovini Združenih držav, ko so se zdaj ti in zdaj oni interesi tepli za premoč in vrhovno oblast.

Prva sedeča stavka na jugu uspešna

Birmingham, Ala. — Prva sedeča stavka na jugu, do katere je prišlo pri American Casting Co., je bila uspešna. Trajala je devet dni. Navadnim delavcem je družba zvišala plače za 20% in proporcno tudi izurjenim. V tej stavki so solidarno sodelovali zamorski in belokožni delavci.

Obnovila je gonjo proti komunistom in njene čete so v zadnjih dneh pobile več ko tisoč vojakov rdeče armade v provincama Sensi in Kansu.

James Dawson, sedeči stavkar pri Electric Storage Battery Co., Philadelphia, Pa., poljublja svojo nevesto po poročni ceremoniji pred tovarno te kompanije.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Prejeto: na Slovenske drzave (izven Chicago) na Kanado
\$0.50 na leto, \$1.50 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; na Chicago
in na Ameriko \$0.50 na leto, \$1.50 na pol leta; na Ameriko
\$0.50.

Subscription rates: for the United States (except Chicago)
and Canada \$0.50 per year, Chicago and Canada \$1.50 per year,
foreign countries \$0.50 per year.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Člani opazuje po doporabi. — Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo. Rokopisni listi in navedeni
skladi ne se vračajo.

Glasovi iz naselbin

Pueblski misijon

Pueblo, Colo. — Leadvillski Jure Trunk piše: "Sosed iz Puebla je trdil, da je Jud poštenjak, ker prodaja vidne hlače, jaz pa sem naveden falot, ker prodajam Boga, torej nekaj nevidnega". — Yes, g. Trunk. Kdor prodaja mačko v mehu, je še nekaj drugega.

Kar se pa tiče tipanja pameti, mora samo Jure Trunk vedeti, kako se tipa pamet. Pametni ljudje poznajo bedaka po obnašanju, govoru ali pisanju, in če hočemo soditi vašo pamet, g. Trunk, po vašem pisanju, pridemo do zaključka, da je vaša pamet jako puhla.

Dalje g. Trunk nekaj čveka o blasfemiji ali bogokletstvu. Če so kje kakšni bogokletneži na svetu, so to Trunk in njegovi bratci, kajti nihče na svetu se tako ne norčuje iz Boga kot to delajo agentje Rima. Ako ni blasfemija, kadar tlačite tisti kolaček propalcam in pijancem v usta, tedaj po moji pameti ni blasfemije na svetu.

Toda pustimo Jureta in do takratno se našega gospodina Cirila. Ta je pred kratkim slavil nekakšno petdesetletnico svojega lenštva in te njegove proslave se je udeležilo okrog 35 njegovih bratcev iz raznih krajev Amerike. Jureta Trunka seveda ni bilo, ker Ciril mu ni hotel poslati za tikel — in Jure je suh, zato je ostal doma.

Bi je res zlat ali pozlačen cirkus, ki se je vrtil v cerkvi. Bratci so se vrteli in skakali kakor pajaci okoli "zlatega slavljence", in ko je bila igra končana, je šla kompanija v hotel in pojedina je trajala tri dni, seveda na račun slepega naroda.

Baš ko to pišem, imajo v Pueblu "sveti misijon". Dasi imajo tukaj dva, ki znata dobro striti črni ovce, je naš stari Ciril dobil še enega iz Ljubljane, nekega Voduška, ki je prišel v Ameriko, da bo pomagal obriti ovce do čista. Iz Puebla pojde v Leadville, kjer Jure Trunk ne more sam ostriti onih par kozlov. Ta ljubljanski volnostrižec je prilekel veliko zalogo "suhe robe", a katero dela dobro kupijo. Neka ženica se baha, da je sama prodala te robe za \$28. To je business.

Martin Kočvar, 21.

Moč narave

Sharon, Pa. — Kadar brijejo v zimskih dneh ledene sape, ki se polgrajavo z belimi snežinkami, si ne želimo ničesar bolj kakor mirnega kotička pri peči, v kateri prasketa ogenj in razširja po sobi prijetno toploto.

Ko tako sedim in premišlujem, največ o delavski usodi, ki nas je zadel v tem dvajsetem stoletju, se mi zdi, kakor da bi se vse nebeske in pekelske sile zarotile proti naši zemlji, proti revnim, ubogim in siromašnim delavcem. Ko poslušam radio in čitamo časopise, povsod naletimo na poročila o povodnjah, ki je zadela enajst držav v Z. d. Voda je uničila mnogo in napravila strašno materialno škodo, ki gre v več sto milijonov. Kaj bodo počeli prizadeti delavci, ki se še v razmeroma normalnih časih le s težavo preživljajo?

V krajih poplavljenih in voda prizanesla nikomur, tudi cerkve in samostani so morali romati v visoko poplavljeno morje. Pogledajte, vremenska katastrofa ni prizanesla niti cerkvam, katerim pravijo, da so kuče božje.

Pri korporaciji General Motors je v teku velika stavka, ali tako rekoč sovražstvo med lastniki in sitimi, med tlačani in tlačitelji. Ako bodo stavkarji složni, bodo tudi sijajno zmagali, kajti proti delavstvu ni sile, ki bi jih premagala, če so solidarni. Vi sami veste, da le v slogi je moč, kakor pravi pregovor. Veliko vrsto let ste delali, garali in trpeli, in kaj imate za to? Roke polne žuljev, srce polno bridkosti. Kadar je vreča polna, se sama razveže. Želim vam v vaši borbi najboljši uspeh, da bi sijajno zmagali na celi črti!

Mnogi živijo danes v neki blaženi zadovoljnosti; imajo kruh, morda tudi udoben dom in so pomembni na prestane boje, da prestopajo gorje in tudi ne gledajo v bodočnost, ki leži pred njimi temna in meglena. Mnogi so

zadovoljni, ker imajo stalno delo, kar jim omogoča plačo in tudi nekaj udobnosti, ker živijo v takozvanem blagostanju, dasi so vsi sužnji, dasi jih tlačijo velika sila, ki se imenuje kapital. S trdim delom, s skrbmi in silnim trdom so si priborili nekateri namišljen udoben obstanek, največkrat za ceno svoje mladosti, za ceno svojih zlatih solčnih dni, ki so šli mimo njih neopaženi, nepoznani.

So ljudje, ki so popolnoma zadovoljni s sedanjim sistemom. Mislijo si: mi smo siti, kaj nam mar za deset milijonov lačnih in sestradanih ljudi. Zadnjič sem prišel v neko hišo, baš ko je otrok mater kruha prosil. Mati mu ga ni mogla dati, ker ga ni imela. Gledala je svojega otroka in mu ni mogla pomagati. Kadar boste našli na podobnem slučaju, se boste prepričali, da v Združenih državah je nekaj narobe.

Jack Yert, 262.

Naše kulturne prireditve

Detroit, Mich. — Detroitška napredna kulturna društva so po dolgem cincanju končno vendarle izbrala repertoar za tekočo sezono. Vzrokov, da so s predstavitvami odlašala tako dolgo, je več, glavni je malodušnost, ki se je v poslednjem času naselila več ali manj po vseh naselbinah. Nekateri trdijo, da so to znaki naše narodne smrti, drugi pa navajajo, da je vzrok veliko število plitkih vesel in večerink, na katerih se brez vsakega programa in napornih vaj napravi večji prebitek kot obratno.

Prvo predstavo v tekoči sezoni bo podal dramski odsek soc. klubov 114-115 JSZ, in sicer dramo "Morje" v štirih dejanjih izpod spretnega peresa Zvonimirja Kosma. Pozorišče te drame je ob našem sinjem Jadranu. V njej se zrcali tragedija štirih mladih ljudi nasprotujočih si značajev, katerih pa usoda ne izpusti iz svojih krempljev; dokler jih dočela ne uniči, bodisi fizično ali duševno. Tragedija vam bo nedvomno segla globoko v srce, ker v njej bo videl marsikdo lastno sliko. V tej drami nastopijo najboljši naši diletantje — Ivanka Urban, Anton Chesnik, August Platt, Mary Chesnik, Mary Jurca, Jakob Gorup itd. Režira A. Chesnik, pevske točke aranžira J. Berliag. Predstava se vrši na velikonočno nedeljo 28. marca v Slov. delavskem domu.

Dne 25. aprila pa proslavi pevski zbor "Svoboda" svojo 25. letnico z romantično opereto "Sanje pod lipo" v treh dejanjih, ki jo je prevedel iz nemščine John Berliag. Snov te operete je nova za naše oder. Pisatelj se namreč bavi z belim suženjstvom. Glavni učinek bo pa nedvomno dosegel krasno petje in dinamična godba. Opereta se odlikuje z neobičajno bogatim humorjem. Več o tem pozneje.

Nadalje se šušlja, da se tudi mladina pripravlja na predstavo enkrat v tej sezoni. Ta predstava pa ne bo drama ali komedija, še manj pa farza, pač pa "Konfuzija noči". Ker doživimo vsi več ali manj konfuzijnih noči, bo to pač zelo zanimiva stvar in morda tudi na svoj način vzgojevalna.

Slovenski delavski dom si baš kar nabavlja novo scenarijo za svoj odnošni naš oder. S tem so

zrušeni ogromni stroški. Predloženo vsoto v ta namen je daroval ženski gospodinjinski odsek SDD, ostalo je pa prebitek lastnega piknika, ki se je vršil v ta namen. Kljub temu je pa še vedno primankljaj. Zato je direktor SDD sklenil, da uprizaro sodelovanjem obeh odsekov v ta namen enkrat v tej sezoni predstavo. V mislih imajo menda "Zenitev radi premoženja". Ker je prebitek namenjen v plemenite svrhe, je upati, da se običajno odzove v velikem številu.

Frank Česen.

Naše lokalne vesti

Chiff Mine, Pa. — Pri nas "flu" preveč ne razsaja. Na bolniški listi je že delj časa Mary Pazan in zdravi se doma. Želimo ji skorajšnjega okrevanja. Povodeni nas ni obiskala, brezmalaj vsi premožorovi pa so bili zaliti in kakih deset dni je bilo dela ustavljen. Večina mladih ljudi dela v jeklarni. Žičarna v Coraopolisu je prenehala z delom, ker ne more dobivati potrebnega materiala valed avtne stavke, v kateri je prizadetih par sto tisoč delavcev.

Letošnja zima je res mila. Če bi padlo toliko snega kolikor je dežja, bi bilo nekaj groznega, čim se bi na pomlad pričel tajati, kar bi morda povzročilo še večjo povodnjo. Pretekli teden je truk do smrti povzročil neko 75-letno staro. Največkrat rečejo, da je vzrok vzrok nesreče. Že večkrat sem našel na slučajne, ki si človek misli, da ne bo avto tako hitro pridrljal, in tudi če, "saj me ne sme povoziti". Taka mnenja so večkrat kriva, nesreče. Ako bi ljudje, ki gredo čez cesto, morali plačati kazen, kakor jo plačajo vozniki za svoje prestopke, bi bilo manj nesreč in smrtnih slučajev na cestah. Voznik ne more na vse paziti. Pešec se mora sam paziti, da se ne pripeti nezgoda.

Tukajšnji gospodinjinski klub priredi veselico na 13. feb. ob 8. zvečer. Vabljeni ste vsi od tu in iz vseh sosednjih naselbin, vsi mladi in stari, da se te veselice udeležite. Veselja in zabave bo dovolj za vse, kakor je pri nas že v navadi. Za vse dobroto in potrebo bo akribel pripravljali odbor.

Katarina Ušeničnik, 145.

Nace je odklonil

Piney Fork, O. — Pratečeni teden sta me obiskala iz Maynarda od društva 275 SNPJ predsednik Louis Berlot in John Slanovec. Obvestila sta me, da sem bil pri njihovem društvu nominiran za delegata 11. konvencije, ako sprejem. "Ker že dolgo nič ne zaslužim in čas imam, bi lahko šel, ako boš izvoljen, saj imam akusnje, ker si bil že večkrat delegat," sta mi rekla.

Povedal sem jima, da smo se z njihovim društvom v to svrhu združili in na seji našega društva sem kandidaturu odklonil, zato jo odklanjam tudi pri njihovem društvu, pridržim si pa nominacijo namestnika. Star sem in duševno ter telesno sem že precej opešal. Ne morem več tako delati za jedno kot sem delal prejšnja leta. Delegat pa mora biti sposoben, mora poznati pravila, da jih lahko tolmači oziroma razjasni, kar bo v korist jednoti in članstvu. Na par prešlih konvencijah so bili nekateri delegati samo zaradi dnevnice in bi bilo mnogo boljše, da jih ne bi bilo, ker so konvencijo samo zavlačevali in gla-

sovali proti dobrim predlogom. Upam, da na enajsti konvenciji bodo vsi sposobni delegati, ki bodo delali s sramom v korist članstva in jednote.

V nedeljo 31. jan. popoldne se je pred mojo kočjo ustavil avtomobil in iz njega sta me smehljajoče pozdravila s. Jože Snay in s. Peter Kokotovich. S svojim posetom sta me razveselila in povabil sem ju v kočjo. Peter se je zagledal v slike raznih konvencij SNPJ in zborov JSZ. Že večkrat sva bila skupaj na zborih. On je dober govornik in v lepi hrvaščini razložil svoj predmet, govori pa tudi angleški. Postregel sem jima s kalfornijcem. Pa če bi bili vsi taki pivci, ne bi bilo treba vina na trte. Peter je vino le poskusil, Snay pa sploh ne pije, počuti pa se precej dobro, odkar ga zdravi črna dohtarica. Potem sta obiskala Zaveršnika, kamor sem ju pospremil in smo se o marsičem pogovorili.

Nace Ziemberger, 176.

Ethin Kristan nastopi v SND

Cleveland, O. — V nedeljo 14. feb. ob 3. popoldne bo nastopil na oderu SND na St. Clair ave. na prireditvi Cankarjeve ustanove naš star delavski borilec Ethin Kristan, katerega bomo spet po dolgi letih imeli priliko slišati in videti. Dasi je Kristan že v letih, nad 60 let star, še vedno poseduje dinamično silo, je še vedno čil in energičen. Vsi naši zavedni delavci, ki se štejejo v napredne vrste, naj pridejo na to prireditev, na kateri bo glavni govornik Kristan, ki je menda še edini med nami živeči osebnosti prijatelj pokojnega Ivana Cankarja, našega najboljšega pisatelja in zagovornika tlačanih. In ker se med nami baš sedaj toliko piše in govori o Cankarju in njegovih literarnih delih, je najboljši primer, da pridete na to prireditev v velikem številu. Kristan nam bo razložil o Cankarju marsikaj in predložil resnično sliko njegovega velikega dela za slovenske delavce.

Poleg glavnega govornika bo na sporedu tudi odrska sila sedanjega časa, enodejanka "Plaćica". Nastopili bodo tudi napredni pevski zbori in solisti. Prireditve sama bo posvečena Cankarju in njegovi ustanovi, da se postavi pri nas v Clevelandu kulturni steber naprednega elementa v povzdigo slovenskega življa tu in v slovenskih naselbinah sploh. Zato pa je dolžnost vsega naprednega elementa v Clevelandu, da se strne skupaj v nedeljo 14. feb. in prisostvuje tej veliki manifestaciji napredne delavske misli v Clevelandu. Pokažimo nazadnjaškim elementom, da smo močni, da smo resnično zavedni v besedah in dejanjih! Da smo ponosni na svojega delavskega voditelja Ivana Cankarja, ki je učil resnico, bical laž in hinavščino! Pokažimo, da smo res vredni njegovega imena, in pa to, da se zavedamo v polni meri, kar je on učil, da je bil odločen sovražnik izkoriščevalcev in njihovih hlapčev in prav tako odločen bojevnik za delavske pravice in resnico. Tega se moramo zavedati vselej in povsod!

Ivan Cankar je vrtil plemenito delo: boril se je proti ignoranci in proti parazitom vseh vrst, ki se redijo na račun ljudske nevednosti. S svojo žgočo satiro je neumiljeno udrihal po pijavkah in hinavcih. A glejte, sedaj, po njegovi smrti, si baš te pijavke in hinave čisto prilastiti njega, ki jih je najbolj bical! To je ironija vseh ironij, podlost podlih, končno pa znana lastnost vseh hinavcev in zavajalcev.

Naši rojaki sodelavci iz naselbin Lorain, Barberton, Girard in drugih se uljudno vabijo, da gotovo pridejo v nedeljo 14. feb. v SND na St. Clair ave. Pridite in uživajte boste! Pridružite se nam in pomagajte Cankarjevi ustanovi, da se čim prej uresniči ideja izdajanja Cankarjevega glasnika, ki ne bo le v spomin Ivanu Cankarju, temveč v povzdigo nas samih, ki se zbiramo na naprednem kulturnem polju.

Anton Skapin, 312.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Roundup, Mont. M. M.: Tistega zdravila še ni na trgu. Še vedno delajo poskušnje (eksperimentirajo) z njim.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Roundup, Mont. M. M.: Tistega zdravila še ni na trgu. Še vedno delajo poskušnje (eksperimentirajo) z njim.

Pasja logika

Vesti s Primorskega

MORALI SO PITI MAZILNO OLJE

Organist Lojze Bratuž je od tega nevarno zbolel

Gorica, jan. 1937. — Na Gorickem je navada, da se pri polnočnici na božič in v božičnih praznikih sploh med latinsko peto maso pri darovanju okrog oltarja pojejo tudi starodavne slovenske božične pesmi. Te pesmi poje v zboru vse v cerkvi zbrano ljudstvo.

Takšna navada je tudi v Podgori pri Gorici. Nekateri člani fašistične organizacije pa so hoteli to preprečiti. Ko je župnik za to namero zvedel, je zelo pametno odredil, da se med mašo slovenske pesmi ne bodo pele, ampak šele po maši. Obvestil je o tem tudi goriško kvesturo, ki je poslala k polnočni maši večje število policijskih agentov, da preprečijo vse nered, če bi jih hoteli izvajati omenjeni ljudje. Tako je bilo polnočnica opravljena v največjem redu in verniki so po maši nemoteno prepevali stare božične pesmi. Nemirneži se petja niso upali motiti, ker so se bali policijskih agentov.

V nedeljo, dne 27. decembra, pa se je zgodilo, da je bil od zgoraj imenovanih nemirnežev organist Lojze Bratuž obnem. S pevcem Nacetom Lehovcem, Simonitjem, uslužbenecem Katoliške knjižarne v Gorici in še dveh drugih domačih pevcev povabljen, naj se javi na sedežu fašista v Podgori. Tam je bil vsak posebej zaslišan in so vsakega prišili, da je popil iz četrtlirskega kozarca neko tekočino, o kateri so pozneje zvedeli, da je mazilno olje. Preiskava, ki so jo uvedle politične oblasti, je dognala, da je bilo to dejanje organizirano od sedem članov fašista. Imena vseh sedmih fantov so oblastem znana.

Od štirih nesrečnikov, ki so morali piti mazilno olje, so trije brez nadaljnjega prenesli vse posledice, le Lojze Bratuž je težko obolel. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer se nahaja v deliriju. Zdravniki so ga natančno preiskali ter pravijo, da je nevarno, da se mu zmrača um. Strokovnjak iz bolnišnice za duševne bolezni je predlagal njegov prenos v njegov oddelek, toda predlog ni bil sprejet.

Podgorski župnik je takoj za pri cerkev in poslal poročilo o dogodku nadškofijskemu ordinariatu v Gorico, kjer so takoj vložili pritožbo na prefekturo in na državno pravdnitvo ovadbo proti krivcem, ki so motili božjo službo. Pritožbo je vložil tudi župan. Prefektura je takoj odredila preiskavo in je nadškofijskemu ordinariatu obljubila, da bo krivce strogo kaznovala, ne glede na kazni, ki jim bodo prisojene od sodišča na osnovi ovadbe državnega tožilstva. Tajnik fašista v Podgori Stefanelli je nekam izginil in ga politične oblasti tudi iščejo.

Radovedni smo, kakšen bo izid preiskave, kajti to je prvič, da italijanske oblasti nastopajo proti fašistom radi izpadov proti Slovincem.

Zopet aretacija "Abesincev"
Trst, dec. 1936. — Ob državni meji pri Podlanišču je obmejna

fašistična milica aretirala tri naše mladeniče, ko so se vračali iz Jugoslavije zopet domov v svoj rojstni kraj. Bili so to: 24letni Angel Samac od Josipa iz Milj, ki je zbežal skrivaj v Jugoslavijo 26. septembra 1935, da bi se tako odtegnil vojaški obveznosti, 26letni Emil Reja od Srečka, doma iz Kravcevec na Kopršnici, ki je takisto skrivaj pribežal v Jugoslavijo 11. septembra 1935, ter 26letni Bogomir Klavžar pok. Avguščina iz Grahovega, ki je imel sicer potni list, čigar veljavnost pa je zapadla že 19. septembra 1934. Vsi trije so bili izročeni karabinjerjem, ki so jih odvedli v kazenske zapore.

Franca Ložarja iz Črniča so našli na polju težko ožganega in ga takoj odpeljali v bolnico, kjer pa je zaradi hudih opeklin kmalu izdihnil. Nesrečnež se je namenil iz Črniča proti Vipavi, da si poišče dela. Na polju si je nekaj skuhal in pri tem zadremal. Veter je raznel ogenj na bližnje grmičevje in kmalu je bil ves v plamenu.

Na cesti Sežana—Divaja, pri prehodu čez železnico, se je šofer Marij Kragelj, ki je stopil iz avtomobila, tako nevarno spotaknil, da je zadel z glavo ob prirosten kamen, ki mu je prebil lobanjo. Še istega dne je umrl v tržaški bolnici.

Pri Modrejah na cesti Sv. Lucija-Gorica sta po nesreči trčila dva avtomobila. Pri tem je bila težje ranjena Alojzija Leban iz Idrije.

Goti Franc iz Škrbine pri Komnu je moral zapreti trgovino za 3 dni, ker je prodajal slanino po višji ceni. 66letni Raubar Josip iz Vrbove pri Tomažu je po nesreči padel pod voz in si polomil rebra. Zadobil je tudi težje notranje poškodbe. Njegovo stanje je nevarno.

V Sežani se je vršila edinstvena poroka. Poročila sta se 53letni Anton Kert in 42letna Ana Bekar. Oba sta namreč gluhonema in sta gojila simpatije ter ljubezen že v rani mladosti, tolažili si s tem življenje, ki ju je tako nesrečno zadelo in ju na koncu zednilo.

"Prostovoljni" vpisi za predvojaške vaje

Z dolenjega Krasa poročajo, da fašistične oblasti vršijo veliko strahovanje med mladeniči, da se morajo "prostovoljno" vpisati v predvojaške tečaje. Ker niso imeli uspeha z grožnjami so se začeli posluževati dejanj. Vsi tisti mladeniči, ki niso podpisali, da hočejo prostovoljno obiskovati predvojaške tečaje, so bili s strani fašističnih oblastnikov pretepeni in prignani v prostore fašistične organizacije, kjer so morali izjaviti in podpisati, da bodo hodili na predvojaške tečaje prostovoljno.

Roparski umor pri St. Petru na Krasu

V Kalu pri St. Petru na Krasu je bil dne 6. jan. t. l. izvršen roparski umor, ki je pretresel vso okolico in je zahteval smrtno žrtev Antona Smerdela. Po maši se je Smerdel okrog 11 ure vrnil po bližnjici na svoj dom. Toda doma so ga zamačevali. Iškali so ga po vseh gostilnah in

znaneih, toda nikjer ga niso dobili. Našli so ga šele drugo jutro v bližnjem gozdiču vsega okrvavelega s široko rano na glavi. Obliasti so dognale, da je bil Smerdel ubit z zelo ostro sekiro, ki mu je naredila smrtno rano na tilniku in zaradi tega je morala smrt nastopiti takoj. Preiskava je dognala, da je bil umor izvršen zaradi roba, ker pri pokojniku niso našli denarnice, v kateri pa je bilo, kakor pravijo sorodniki, le malo denarja.

Na cesti v Trzinu so agenti davčne policije prijeli nekega Pahorja Antona. Pri njem so našli dve steklenici, ki sta močno dišali po žganju. Po daljšem zaslišanju je priznal, da je žganje izviralo iz tajne žganjekuhe in da ga je tudi sam prodajal v Trzinu. Zaradi tega je bil postavljen pred sodišče. Zagovarjal se je, da je prodajal žganje radi influence in da je s tem hotel pomagati ljudem. Izpovedal je tudi imena vseh oseb, ki so kupile od njega žganje. Obsojen je bil na 820 lir denarne kazni in na plačilo procesnih stroškov. Njegovim klienti so dobili vsak po 50 lir denarne kazni.

Zaradi tihotapstva so bili postavljeni pred sodišče in obsojeni 27 letna Pelel Katarina iz Idrije, ki je dobila 15 dni zapora in 50 lir denarne kazni, Novak Franciška, stara 38 let, iz Idrije, Zelen roj. Vončina Stefanija, stara 27 let iz Lokovec in Komec por. Peternelj Leopolda, stara 20 let iz Idrije so dobile po 50 lir denarne kazni. Konta Ivana iz Idrije, Jurca Ljudmila, Pečir Radoslav so tudi med kaznovanimi.

Zaradi velikih snežnih zameotov v zadnjem času po visoki soški dolini so goraki prehodi zasneženi in neprehodni. Tako so zaprli promet tudi cesto čez Predil.

Za tri dni je moral zapreti trgovino Anton Ravbar iz Komna, ker je prodajal testenine po višji cenah, nego so predpisane.

Franc in Josip Dakskobler, stara 32 in 18 let, iz Podprda, sta bila naznanjena sodišču zaradi tatvine bodice žlice, cementa itd., na škodo vojaške uprave.

Na 600 lir denarne kazni in na plačilo vseh stroškov je bil kaznovan 35-letni Franc Lahar nar iz Ponikve, ker so ga dobili, da je kahal žganje in ker je hranil nekaj nabojev in samokres. 50 lir denarne kazni je dobila Katarina Brelich vd. Seljak, stara 50 let, iz Grahovega, ker je vtihotapila tri četrti kg kave.

Pred goriškim sodiščem sta se morali zagovarjati 36-letna Nagode Ivana in 37-letna Plešnar Stefanija iz Črne vrha, ker sta nagovarjali svoje mladoletne sinove, da so prešli preko meje v svrhu tihotapstva. Plešnar Stefanija je bila obsojena na 17 dni zapora, 3 mesece in 18 dni aresta ter 3094 lir denarne kazni. Nagode je bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

Na cesti proti Dornbergu je baron Karl Lewetzelow Lanthier, ki stanuje v Gorici, povozil 5 letno Drago Mozetič.

Člani novega fašističnega direktorija v Dol-Otlcih so sledeči: Pavlin Viktor, Hren Italio, Bizjak Marij, Bratina Fane in Costeli Hektor.

Naročite Mladinski list, najboljše mesečnik za slovensko mladino!

Illinoisko mesto rešeno poplave

Povodenj ograža nasipe ob reki Mississippi

Cairo, Ill., 6. febr.—Močna stena nasipov ob tem mestu, kjer se reka Ohio steka v reko Mississippi, je vzdržala pritisk vode in mesto ni več v nevarnosti poplave, ker je pričela voda upadati. Zdaj so v nevarnosti nasipi ob reki Mississippi v nižinah na jugu, ki so stali federalno in državne vlade milijardo dolarjev.

Armada deset tisoč delavcev zdaj utrjuje nasipe ob več milij dolgi črti, ki se vleče od Hickmana, Ky., do Tiptonville, Tenn. Federalna obrežna straža v teh krajih ima na razpolago 140 čolnov in ladij, da reši prebivalce v dolinah, ki bodo poplavljeni, če se bodo nasipi zrušili.

Vojaški oddelki so bili zdaj poslani v vzhodni del Arkanzasa iz Fort Sheridana, Ill. in Custerja, Mich. Iz Fort Houstona, Tex., so na poti v ogražene kraje nadaljnje čete federalnega vojaštva, da bodo sodelovali pri reševanju prebivalcev, če se bodo nasipi podrli pod silnim pritiskom vode, ki se vali proti New Orleansu.

Zdaj so našli trupla treh nadaljnjih žrtev, ki so utonile, ko so valovi prevrtili čolne reševalcev v bližini New Madrida, Mo. Skupno število žrtev je naraslo na 23, sedem drugih, ki so bili v čolnih, pa še pogrešajo.

Voda reke Ohio, od Pittsburga, Pa., do Cairu, Ill., stalno upada. Višek v slednjem mestu je dosegla zadnji četrtek, ko je v nekaterih krajih preplezala 60 čevljev visoko steno. Mesta Cincinnati, O., Louisville, Ky., Evansville, Ind. in druga ob reki Ohio so se deloma izklopala iz blata. Voda je otekla in prebivalci, ki so se umaknili, se počasi vračajo v mesta. Harry L. Hopkins, načelnik federalne reševalne administracije in član Rooseveltove komisije, ki je bila poslana v poplavljenе kraje, je naznanil, da bo 150.000 rešilnih delavcev uposlenih pri čiščenju v poplavi prizadetih mest in naselbin.

Zahrbtni napad na senatni odsek

Ustavitev preiskave špionaže je cilj

Washington, D. C.—(FP)—Lobisti močnih korporacij se silno trudijo, da ustavijo senatno preiskavo špionaže med delavci v industrijah in kršenja civilnih svobodščin, katere garantira federalna ustava ameriškim državljanom. Odseku načeljuje senator Robert La Follette. Lobisti so pridobili na svojo stran še nekaj senatorjev, ki bodo delali na vse kriplje, da senat odkloni finančna sredstva za nadaljevanje preiskave.

Zahrbtni napad je prišel na dveh frontah—v senatu in nižji kongresni zbornici. V višji zbornici je bila predložena resolucija proti nadaljnjim apropiacijam za financiranje preiskave, v nižji pa je bil stavljen predlog, ki prepoveduje odseku najemanje kompetentnih oseb iz departamenta WPA in drugih federalnih oddelkov, da sodelujejo s člani senatnega odseka pri preiskavi.

Ofenziva je naperjena tudi proti Wheelerjevemu odseku, ki preiskuje wallstreetsko financiranje železnice in industrije. Oba odseka, ki vodita preiskave, sta odkrila značilno evidenco o špionaži v industrijah in finančnih manipulacijah Morganove hiše. To je glavni vzrok, da so se lobisti kapitalistov vrgli na delo, da ustavijo preiskavo.

Unija združenih tekstilnih delavcev, Ameriška delavska federacija, železniške bratovščine in druge delavske organizacije so že pozvale kongresnike in senatorje, naj dovolijo dodatne vso te za financiranje preiskave, ki jo vodita senatna odseka. Ve-

Eric Drummond, angleški poslanik v Rimu. Slika ga kaže, ko podpisuje dogovor, katerega je Anglija sklenila z Italijo.

Rudarska konferenca v Washingtonu

Unija se pripravlja na pogajanja z magnati

Washington, D. C.—(FP)—Člani distriktnih mezdnih odborov rudarske unije UMW so bili pozvani v Washington na konferenco, ki bo določila smerice in dala navodila eksekutivi pred pričetkom pogajanj med rudarsko unijo in reprezentanti premogovnih kompanij glede sklenitve nove pogodbe. Člani eksekutive UMW se bodo sestali z reprezentanti kompanij 17. februarja v New Yorku.

Konferenca, ki jo je sklicala eksekutiva rudarske unije, se bo pričela 12. februarja ob treh popoldne. Zahteve, ki jih bo rudarska unija formulirala na tej konferenci, najbrž ne bodo objavljene v javnosti pred sestankom z operatorji v New Yorku pet dni pozneje, vseeno pa je bilo namignjeno, da bo unija šla v boj za skrajšanje delovnega tedna na 30 ur in obdržitev stare mezdne lestvice.

Rudarji delajo zdaj 35 ur v tednu, toda operatorji so nedavno izjavili, da bodo zahtevali podaljšanje delovnega tedna na 40 ur brez zvišanja mezde. Veljavnost obstoječega dogovora poteče 31. marca.

Poziv na člane distriktnih mezdnih odborov rudarske unije, naj pridejo na washingtonsko konferenco, so podpisali John L. Lewis, predsednik unije, Philip Murray, podpredsednik in Thomas Kennedy, tajnik blagajnik.

Napad na angleškega kralja v zbornici

Viharna debata v parlamentu

London, 6. febr.—Prikrita obdolžitev, da kralj Jurij VI. nima potrebnih sposobnosti za izvrševanje svoje naloge, je povzročila kraval v parlamentu. Obdolžitev je izrekel W. Gallagher, edini komunistični poslanec v parlamentu, ki pa ima podporo pri socialistih, ki napadajo monarhistični sistem od abdikacije kralja Edvarda v zadnjem decembru.

Gallagher je izjavil, da hoče Baldwinova vlada nekaj prikriti s svojim zakonskim načrtom glede regentstva. Ta določa osebo, ki naj bi nadomestila kralja Jurija v slučaju nenadne smrti ali nesposobnosti. Gallagher je dejal, da to prav za prav ni pravi namen načrta, temveč je direktno naperjen proti kralju Juriju, ker je Baldwinova vlada uverjena, da nima kralj sposobnosti za izvrševanje svojih dolžnosti, daš hoče to dejstvo prikriti.

Kljub Gallagherjevi in laburistiški opoziciji je bil zakonski načrt glede regentstva sprejet v parlamentu. Zdaj je bil poslan v lordsko zbornico, ki ga bo nekoliko število krajevnih unij je poslalo proteste kongresnikom iz njihovih distriktov proti ustavitvi preiskave.

Rudarska konferenca v Washingtonu

Unija se pripravlja na pogajanja z magnati

Washington, D. C.—(FP)—Člani distriktnih mezdnih odborov rudarske unije UMW so bili pozvani v Washington na konferenco, ki bo določila smerice in dala navodila eksekutivi pred pričetkom pogajanj med rudarsko unijo in reprezentanti premogovnih kompanij glede sklenitve nove pogodbe. Člani eksekutive UMW se bodo sestali z reprezentanti kompanij 17. februarja v New Yorku.

Konferenca, ki jo je sklicala eksekutiva rudarske unije, se bo pričela 12. februarja ob treh popoldne. Zahteve, ki jih bo rudarska unija formulirala na tej konferenci, najbrž ne bodo objavljene v javnosti pred sestankom z operatorji v New Yorku pet dni pozneje, vseeno pa je bilo namignjeno, da bo unija šla v boj za skrajšanje delovnega tedna na 30 ur in obdržitev stare mezdne lestvice.

Rudarji delajo zdaj 35 ur v tednu, toda operatorji so nedavno izjavili, da bodo zahtevali podaljšanje delovnega tedna na 40 ur brez zvišanja mezde. Veljavnost obstoječega dogovora poteče 31. marca.

Poziv na člane distriktnih mezdnih odborov rudarske unije, naj pridejo na washingtonsko konferenco, so podpisali John L. Lewis, predsednik unije, Philip Murray, podpredsednik in Thomas Kennedy, tajnik blagajnik.

Napad na angleškega kralja v zbornici

Viharna debata v parlamentu

London, 6. febr.—Prikrita obdolžitev, da kralj Jurij VI. nima potrebnih sposobnosti za izvrševanje svoje naloge, je povzročila kraval v parlamentu. Obdolžitev je izrekel W. Gallagher, edini komunistični poslanec v parlamentu, ki pa ima podporo pri socialistih, ki napadajo monarhistični sistem od abdikacije kralja Edvarda v zadnjem decembru.

Gallagher je izjavil, da hoče Baldwinova vlada nekaj prikriti s svojim zakonskim načrtom glede regentstva. Ta določa osebo, ki naj bi nadomestila kralja Jurija v slučaju nenadne smrti ali nesposobnosti. Gallagher je dejal, da to prav za prav ni pravi namen načrta, temveč je direktno naperjen proti kralju Juriju, ker je Baldwinova vlada uverjena, da nima kralj sposobnosti za izvrševanje svojih dolžnosti, daš hoče to dejstvo prikriti.

Kljub Gallagherjevi in laburistiški opoziciji je bil zakonski načrt glede regentstva sprejet v parlamentu. Zdaj je bil poslan v lordsko zbornico, ki ga bo ne-

Človek brez dežele interniran v Ameriki

San Francisco.—Imigracijske oblasti so internirale na Angelškem otoku španskega komuniste Juana Diaza, "moža brez domovine," ker ga v Španijo sedaj nečejo poslati. Po tej logiki se danes vsi Španci brez domovine.

Antifašist ne bo deportiran v Nemčijo

New York.—Proti deportaciji 28-letnega Carla Olma so zvezne oblasti zadnje uro ustavile deportacijsko postopanje. Olm je antineci in povrh še poročen z Židovko, ki je naturalizirana Američanka. Deportacija bi pomenila dvojno persekucijo v Nemčiji.

Sedeča stavka oljnih delavcev še sedi

Tulsa, Okla.—Sedeča stavka 200 delavcev v rafinerijah Empire Oil Co. na seminolskem polju še traja, ker neče popustiti nobena stranka. Več krajevnih unij se je že prostovoljno aseliralo z enodnevnim plačo na mesec v pomoč stavkarjem. Sporno vprašanje je delovnik, katerega hoče družba podaljšati.

Vrtnica in vijolice

Učiteljica je razlagala otrokom razliko med ošabno vrtnico in akromno vijolico.

"To je kakor ošabna oseba, gre po ulici, nikogar ne pozdravi, in za njo gre majhna postava in s povešeno glavo. Kaj je to, Lojzka?"

"Prosim — njen mož!"

Otroška radovednost

"Prenehaj že vendar s temi večnimi vprašanji!"

"Se eno, očka!"

"No torej!"

"Kdo bo pokopal poslednjega človeka?"

Pri verouku

"Povej nam, Bohine, zakaj molimo: Daj nam danes vsakdanji kruh, in zakaj ne prosimo kruha kar za vse leto?"

"Prosim, najbrž zato, da se nam ne bi strdil!"

Ali ste naročili na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

Martin Andersen Nexø

PROKLETSTVO

ROMAN

Prevedel Mirko Javornik

Soba je bila v redu, da bi lahko sprejela goste in mojster Frank je tiho hodil okrog v nedeljskem telovniku in v beli srtači. V spalnici je gospa Frankova jadrjala z mesta na mesto in pripravljala vse potrebno za striženje.

Potem je prišel prvi gost, ubožničar, ki ga je bilo treba striči za polovično ceno na mestne stroške; Frank mu je dostojanstveno velel, naj odloži pri vratih cokolje, in ga napotil v spalnico, kjer mu je ukazala gospa Frankova, naj ritensko sede na stol, ter ga vzela pod roko.

Imela je dva načina, preprostejšega in vlepotežnejšega za pse, ubožničarje in pastirčke, drugega pa za ljudi, ki so plačali vso pristojbino. Tem je postregla po vseh pravih prave umetnosti, jih na temenu strigla čez prste in na tilniku čez glavnik — in jim koncem koncev laso lepo prirezala.

Na prve pa se je spravila z velikimi krojaškimi škarpami; ne da bi malenkostno premisljala o vsakem lasu, jih je strigla prav v živo, začela je v zatilju in končala zgoraj; pri vsem postopku je dotično glavo trdno pritiskala na svoj trebuh. Ko jo je izpustila, je silila broščastemu morju, vsake urez je pustil svetlo pego, ki so jo obdajali grebeni valov.

Tehnični izraz za ta način je slovel: Rezati stopnice za uši.

Ne da bi hotel človek govoriti o lepoti, bi bil ta način za vse stranke daleč najugodnejši. Ni zahteval dosti časa in človek je lahko četrta leta skakal po svetu s tako glavo, preden je moral spet pod škarpje.

Dan je bil dober, kakor je človek tudi lahko pričakoval. Ljudje iz mesteca bi za praznik ustave vendar radi kazali bolj pošteno zunanjo, ačin in kmetje so ta čas navadno dajali zimске lasulje z glave. V sobi sta bila že dva pastirčka, star kmet, dva hlapca, nočni čuvaj, švedski kamnosek in neka birmanka, ki je v svoje težke lase dobila neko "bolezen" in si jih je zato morala dati ostriti. Dolgo je sedela na zofi, prožila v svet porajajoča se grude in zaničljivo vihalna nose, ki je že tako in tako močno silila v nebo. Kadar so se odprla vrata v spalnico, je oprezovala v sobo, da bi zagledala Thorvalda, ki je hodil z njo k župniku; in ko je končno izvedela od Franka, da ga ni doma, se je namrgodila in stopila nekemu od pastirčkov na gole noge.

Mojster Frank se je neprestano gibal, pozival je ljudi, naj sedejo, in jih zabaval.

Vsačega je posamič spustil v sobo; in ko je gospa Frankova potrkala s škarpami na naslonilo, je vstopil, snel z gоста zavratnico in pihal ostrizenemu čez hrbet in čez prsa, da bi odstranil kociince. Z vsakim, ki je plačal vse prispevek, so ravnali tako, razen tega so ga na željo obdelali še s čohalom — neke vrste visoko metlo in si je lahko dal namazati lase z govejim lojem, v kolikor ni Thorwald zapazil prilike in mast pojedel.

Vse to prvotno ni spadalo k striženju, bilo je le sad konkurence in razširjajoče se omike.

V krojaču Franku je v tem nedeljskem striženju ležalo neko praznično občutje. Čilo hlastanje škarij, ki so tako pridno delale, ne da bi se bilo treba njemu niti najmanj napenjati, njegovo službeno stališče, kot dvorni maršal, ki ga je stavilo v središče kroga in dajalo njegovim besedam težo, občudujoči pogled, s katerim so lezli za njim dinarji in hlapci, ko je vtikal palce v rokavnike nedeljskega telovnika — vse to ga je polnilo z široko, veselo samozavestjo.

Tudi se ni dalo tajiti, da mu je kljub vsemu bilo dokaj na tem, da bi podjetje uspevalo. Kadar je bila soba natrpana gostov, čeprav je gospa Frankova delala kot obsedena, tedaj je ostajala njemu naloga, da jim je krajšal čas.

In mojster Frank je bil zgovoren in iznajdljiv. Marsikateri otrok, ki bi ga bil sicer doma ostrigil, je tako dolgo bil staršem na ušesa, da je dobil deset grov in smel k Frankovim. In ce-

lo odrasli so se morali smejeti, kadar je Frank navijal svoj nos kot uro, ki bi je osem dni, ali pa poskakoval s svojim srcem, da je suvalo in ruvalo po njem. In vendar to niso bile njegove najboljše umetnine.

A danes ni bil prav na mestu, saj mu je bolezen ležala v trebuhu, mu tresla roke in šibila noge.

Zganje! Silce zganja! Vsa njegova notranjost se je vila od poželenja po tem, da bi spet čutila tisto znano curljanje po grlu. Zganje! Delo je kričalo po njem, kot kriče polja v polletni suši po dežju.

Ko se je pod ostrim ženinim pogledom silil, da bi vršil svojo dolžnost, je premislil vsak možen izhod. Tipal je pri gostih in se za hip obrnil z ubožničarjem misleč, da ima morda ta frakelj v žepu.

Gospa Frankovi njegovo vedenje ni odšlo, in smejala se je škodoželjno; če je pa postal površen in nemaren, se je razjezila in je začela delati z njim na kratko.

Krojač Frank je bil nesrečen; bilo mu je pri srcu, da bi kri jokali. Če bi se bilo mogoče zaplatiti hududu, bi bil to rad storil, da bi dobil vsaj kapljico čudovite tekočine, ki je bila liter samo po dvanajdeset grov in je vendar ni bilo mogoče nikjer izstakniti. Da — kaj naj bi bilo močnejše govorilo zanj — za silce na mizi bi bil rad prisegel, da ne bo svoj živ dan več poskusil alkohola.

V tisti stiski se je splazil za hišo in v kuhinjo, da bi videl, če ni ostalo v muharniku kaj špirita. A tam ni bilo drugega kot množica mrtvih, nabuhlih mušjih trupel. Menil je, da je večerj le nekaj pustil; pa je najbrž izhlapelo.

Tako silna ljubezen pride prej ali slej do svojega predmeta in ko je mojster Frank vrgel pogled skozi kuhinjsko okno, ga je preletel ugoden drget.

Gori od mestnih vrat je prihajal hlapec s Kraenhofa. Krenil je s poti čez ozare in vel proti hiši; in dolgi lasje, ki so mu padali prav do ramen, so pravili, da gre na vsakoletno striženje. Koraki so se mu obljubujoče zibali in po tem, kako so padale gube platnene suknje, je Frank takoj spoznal, da nosi v žepu nekaj težkega. Zato se je splazil spet nazaj in čakal ob vratih na prišleca.

Gospa Frankova je bila besna na moža.

Opletal se je okoli kot mokra pomivalica in gostje so se morali dolgočasiti. Najsi se je gnala kolikor se je hotela, ni mogla dosti hitro dovršiti in nekdo se je bil že naveličal čakanja in je odšel.

Bog le vedi, čemu dirja tam zunaj pred vrati. Pobegniti ni mogel, ker je bila vzela njegovo suknjo v zastavo. In vendar . . .

Vprav je hotela vreči glavnik in škarpje v kot, da bi pogledala za njim, ko je stopil s hlapcem v sobo.

Osupnila je, ko ga je zagledala. Pogled mu je trdno plaval od človeka do človeka; brezpozgumje mu je izginilo iz obraza in hodil je zanesljivo in nalahno. — Kaj pod milim Bogom je le moglo to biti?

"Kaj pod milim Bogom je le to?" je ponovila sama zase, ko je prirezovala dimnikarju grivo za ušesom.

Ko je Frank kmalu nato prišel v sobo in je odpiral dimnikarju lase s prs in z zatilja, ji je njen ostril nos takoj povedal, kaj in kako je z njim.

Pil je.

Tedaj je zdijvala.

"Odkod si ga dobil?" je zarjavela in ga pograbila za vrat.

"Kaj pa?" je izpraševal z nedolžnim začudenjem.

"Kaj neki? Ah, nikar se ne delaj tako nedolžnega! Zganje menda," je vpila in ga še bolj atisnila.

(Dalje prihodnjik.)

brez besede. Naposled pa je segel nazaj po roki svoje žene, da bi se otrsel morečega dvoma. Roka je bila ledeno mrzla in trda.

Mizarja so se pokazale solze v očeh. Zdalj, ko se je hotel poljžati, mu je žena umrla . . . "V grob pojde s prepričanjem, da sem bil nepopravljiv pijanec . . . Še nekaj let bi naj bila živila! Pazil bi nanjo in skrbel bi zanj." "Kaj bi jo pa še zdaj vozil dalje?" je samemu sebi segel v besedo. "Kaj naj še počnem v mestu? Pomagati mi ne more nihče več in zdaj bo treba skrbeti samo še za pogreb . . ."

Nategnil je vajeti in se s samim obrnil. Vihar je postajal čedalje hujši. Veje mladih jelk so ga šibale po obrazu. Mračiti se je že začelo.

Na sanjah za mizarjem je nekaj ropotalo. Ivanič je prav do bro vedel, da udarja mrtva glava njegove žene ob rob sani. V strahu je priganjal konja k še večji naglici.

Izenada so mu padle vajeti iz rok. Segel je za njimi, toda njegove roke so bile otrple in utrujene. "Konj bo že sam našel pot domov," si je mislil Ivanič.

Oči so se mu zaprle. Naslonil se je na saneh in zaspal . . .

Ko so se sani stresle, se je iznenada zbudil. Sani so obstale in v pridružen se lesketajočem snegu se je zibalo pred njim nekaj temnega in visokega. Hlev ali koč? Ivan se je hotel dvigniti in si ogledati poslopje, toda utrujenost ga je spet potisnila nazaj na sedež.

Ko se je zbudil, se je zagledal v veliki dvorani, ki je imela belo prepletkane stene.

Solnce je gledalo skozi okno, prav na posteljo, kjer je ležal mizar. Tudi na drugih posteljah so ležali ljudje.

"Mašo bi bilo treba brati. Gosпода župnika bom prosil," je dejal Ivanič.

"Pazi nase! Cisto mirno leži," je govoril dober glas zraven njega.

Bil je zdravnik.

"Ljubi gospod doktor!" je vzkliknil mizar. "Ali ste vi tu?"

Hotel je planiti kvišku, pa ni mogel.

"Milostni gospod, rok in nog ne čutim čisto nič."

"Saj jih tudi nič več nimaš. Odmrznilo se ti . . . Na, le nikar ne jokaj! Visoko starost si doživel in Bogu se zahvali zanj."

"O, gospod doktor! Samo še nekaj let bi rad živel . . . Svoje-mu sosedu moram vrtni konja, ženo moram pokopati . . . Usmilite se me! Napravil vam bom majhno omarico iz najboljšega lesa in krogel za biljard, milostni gospod!"

Zdravnik je pomahnil z roko in zapustil dvorano. Oči mizarja, nakažene razvaline, so osteklenele . . . Mož je v snegu zabodil, prav tako kakor v življenju . . .

Židovska

"Morice! Zdalj ob eni prihajaš domov, ko ste imeli pouk samo do dvanajstih?"

"Neka gospa je izgubila kovača," je dejal Moric.

"In kaj te briga to, domov bi bil šel, ne pa da si ga pomagal iskati!"

"Saj ga nisem iskal, moral sem tako dolgo držati nogo na njem, dokler niso vsi ljudje odšli!"

Moderno dete

"Kdo izmed vas ve," vpraša katehet, "kako dolgo je ostal Adam z Evo v raj?"

"Do jeseni," se oglasi Oton.

"Kako veš to?"

"Prosim, gospod katehet, jabolka niso prej zrela!"

Poklon

"Gospod, ne vem, kako naj se vam zahvalim, ker ste mi rešili življenje . . ."

"Ampak, gospodična, to vendar ni vredno besede!"

Dediščina

"Poglej, ta dama ima krasne svetle lase."

"Te ima po očetu."

"Tako? On je imel tako lepe lase?"

"Ne, ampak izdeloval je lasulje."

Preden so sedli na električni stol

Skoraj povsod na svetu je na smrt obsojenim dovoljeno izraziti pred usmrtnitvijo poslednjo željo, ki jim jo navadno izpolnijo. Nedavno je izšla v Ameriki o tem knjiga, katere se je prodalo že 800.000 izvodov. Knjiga dokazuje, da se izraža pri moških čisto obojenjski humor, zlasti pri možeh, ki so bolj ali manj računali z rizikom življenja že v trenutku zločina, dočim narekuje ženam ničemurnost najbolj čudne poslednje želje.

Poglejmo tale primer:

"Gangstrska nevesta" si je na zadnjo pot izprosila, da so ji poravnali lase na "platinovo sinje" ter napravili trajno ondulacijo. Navedla je celo sistem, po katerem naj se ondulacija izvrši, in sicer aparat, s katerim se dajejo po navadi ondulirati samo žene milijonarjev, tako da procedura nikakor ni poceni. Čudno! Najbolj čudno pri tem pa je, da so tudi tej želji popolnoma ustregli.

Neka 40 letna žena se je zaljubila v kavarni v mladega študenta. Da bi odvrnila ovire svojega ljubavnega razmerja, je zastupila svojega moža. Obsojili so jo na smrt na električnem stolu. Namesto da bi se kesala in pokorila, je imela samo eno skrb: da bi ji dali na zadnjo pot klobuk, v katerem se je seznanila z onim študentom.

Irena Schöderjeva, edina ženska, članica bande tihotapev alkohola, je šla v smrt s "humorjem". Na svojih prepovedanih potih je spravila štiri policiste s sveta. Bila je obsojena na smrt. 24 ur pred usmrtnitvijo si je naročila letnik znanih ameriških humorističnih listov. Poslednjo noč je preživela v smeihu in smehljala se je celo še na električnem stolu.

Trikratna morilka Mary Stanley si je želela na zadnjo pot moderne naočnike z roženim obrobkom, ker je spoznala, da jo njen zlati naočnik "dela prestaro".

Poklon

"Gospod, ne vem, kako naj se vam zahvalim, ker ste mi rešili življenje . . ."

"Ampak, gospodična, to vendar ni vredno besede!"

Kontra — re

Greta Garbo in Marlene Dietrichova sta se pričkali.

"Veste, gospa," pravi Greta, "če bi bila jaz vaš soprog, bi vam dala četrte kile strihline v kavo."

"Jaz bi pa, če bi bili vi moja žena, to kavo s slastjo izpila," je dejala Marlene.

Dediščina

"Poglej, ta dama ima krasne svetle lase."

"Te ima po očetu."

"Tako? On je imel tako lepe lase?"

"Ne, ampak izdeloval je lasulje."

Moderno dete

"Kdo izmed vas ve," vpraša katehet, "kako dolgo je ostal Adam z Evo v raj?"

"Do jeseni," se oglasi Oton.

"Kako veš to?"

"Prosim, gospod katehet, jabolka niso prej zrela!"

Dr. Townsend, vodja znanega penzijskega gibanja, se je podvzel postopki odtiskanja prstov v uradu federalnega maršala v Los Angelesu, Cal.

Želodčno zdravilo iskreno priporočano

Chicago, Ill. — "Uživam Trinerjevo grenko vino, kadar koli trpim na želodčnih ali prebavnih nesrednostih, in priporočam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Pavina." Ne preizkušajte s kakimi drugimi odvajalnimi sredstvi. Uživajte Trinerjevo grenko vino, ki je v zadnjih 45 letih dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolom, nemirnemu spanju in podobnim težočam.

Pišite po brezplačni vzorec: Triner's Bitter Wine Co., 544 S. Wells St. Chicago, Ill. Send me a free sample. Name Address

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri asecumentu \$1.20 za teden, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni varoka, reči, da je list predrag za člane S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Za Zdrav. države in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je \$7.50
1 tednik in 4.80	1 tednik in 6.30
2 tednika in 3.60	2 tednika in 5.10
3 tednike in 2.40	3 tednike in 3.90
4 tednike in 1.20	4 tednike in 2.70
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50
Za Evropo je \$9.00	

Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.J. ali če se preseli proč od družine in bo zahvalil sam svoj list, tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime Čl. društva št.

Naslov

Ustavite tednik in ga priplašite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:

2) Čl. društva št.

3) Čl. društva št.

4) Čl. društva št.

5) Čl. društva št.

Mesto Država

Nov naročnik Star naročnik

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnika, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJO TISKARNO

Vsa pojava daje vodstvo tiskarne. Cene zmerne, unijsko delo prve vrste.

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY

2657-59 SO. LAWDALE AVENUE

Telefon Rockwell 4904

CHICAGO, ILL.

Tam, se drže na želja tudi vsa patena poiznanje

All ste že naročili Prosveto in Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za maj denar lahko pošljete svojcem v domovino.

A. P. Čehov:

SNEG

Konjiček je v snegu hitel pred sanmi. Na kozlu je sedel mizar Ivan Ivanič. Vozil je Vanko — svojo ženo, ki je vseh štirideset let, kar je živila v zakonu, stradalala in ki jo je časih pretepel — v bolnišnico.

Ivanič je imel rad žganje in ga je tudi danes že zili nekaj kozarčkov po grlu. Napol je govoril sebi, napol ženi, ki je negibno in brez besedi ležala na sanneh.

"Le potrpi, stara! V bolnišnici bo spet vse dobro. Zdravnik je učen človek in ti bo pomagal. Najprej bo seveda ozmerjal mene: 'Ti, pijanec, zakaj nisi prej prišel! Samo dopoldne ordinira mo. Jutri se vrni.' Jaz pa mu bom odgovoril: 'Milostni gospod, pomagajte moji ženi! Na vse zgoraj sem se že odpeljal od doma, toda zaradi snežnega viharja sem le počasi prišel dalje.' Doktor bo napravil jezen obraz; jaz pa bom padel pred njim na tla in objel njegova kolena: 'O, dobri gospod doktor, pozdravite mojo ženo. Večno vam bom po-

tem hvaležen.' Toda doktor se bo še nekaj časa prepiral z menoj: 'Bolje bi bil ravnal s svojo ženo, pijanec! Palico si zaslužil!' — 'Res imate prav, milostni gospod doktor. Toda vse eno bodite dobrega srca. Če bo moja Vanka ozdravela, se ne bom nikoli več dotaknil žganja. In samo na delo se bom vrgel. Milostnemu gospodu bom napravil čisto zastoj omarico iz najboljšega rožnega lesa.' Potem pa se bo doktor nasmejal. 'No, prav! Videli bomo, kaj se da narediti . . . Videti, stara, tako je treba govoriti z imenitno gospodo. Vljudo in ponižno . . . Samo poti ne sme v zgrešiti. Sneg postaja čedalje gostejši in komaj deset korakov daleč se vidi.'"

Tako je govoril Ivan Ivanič sam pri sebi. V njegovi glavi, ki ni bila vajena premišljevanja, so se zmedeno podile različne misli. Nesreča ga je zadela preveč iznenada. Tako mirno je bilo dole vse njegovo življenje in vse je šlo vsakdanjo pot. Pil je žganje, delal, kadar se mu je ljubilo, in od dolgega časa pretepal svojo ženo . . .

Vankino nenadno obolenje pa

ga je spravilo iz vsakdanjega tira in zbudilo v njem celo nekaj neznosti. Čudni pogled svoje žene je opazil že snoči. Brez pomislanja si je pri sosedu izposodil konja in odpeljal z njim svojo ženo v bolnišnico.

"Vanka," je potem začel znova, "če bi te zdravnik vprašal, ali sem te pretepel, moraš reči, da te nisem. Saj te nisem nikoli tepel iz hudobnosti. In nikoli več te ne bom pretepel. To ti prisegam pri vseh svetnikih. V hudih skrbih sem zaradi tebe. Drugi bi te pustil doma, jaz pa te peljem v mesto. Poglej, kako se motajo snežinke. Pa vendar nisem zgrešil poti? — Ali te še zmerom tako boče v strani?"

Ivanič se je ozrl.

"Smešno," je mislil sam pri sebi, "kako ostane sneg na njenem obrazu. Na mojem nosu se takoj stopi."

Mizar se je temu zelo čudil, vendar pa se mu ni ljubilo premišljati, kako je to.

"Neumnost," je nadaljeval, "Tako v skrbih sem zaradi tebe, pa niti ne odgovorjaš!"

Ivanič je žalostno vrtal po svojih mislih. Dolgo uro je sedel

Skladišni delavci v San Franciscu proslavljajo zmago po več tednov trajajoči stavki.